

**ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ
ΑΓΝΩΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ**

(Επιμέλεια Θεμάτων: Γρυπάρης Μιχάλης, Καθηγητής Φιλολόγος)

"Ὡ ξένε," ἐχρῆν εἰπεῖν, "οἱ Κρητῶν νόμοι οὐκ εἰσὶν μάτην διαφερόντως ἐν πᾶσιν εὐδόκιμοι τοῖς Ἑλλησιν· ἔχουσιν γάρ ὀρθῶς, τοὺς αὐτοῖς χρωμένους εὐδαίμονας ἀποτελοῦντες. Πάντα γάρ τάγαθὰ πορίζουσιν. Διπλᾶ δέ ἀγαθὰ ἐστίν, τὰ μὲν ἀνθρώπινα, τὰ δέ θεῖα· ἤρτηται δ' ἐκ τῶν θείων θάτερα, καὶ ἐάν μὲν δέχηται τις τὰ μείζονα πόλις, κτᾶται καὶ τὰ ἐλάττονα, εἰ δέ μή, στέρεται ἀμφοῖν. Ἔστι δέ τὰ μὲν ἐλάττονα ὧν ἡγεῖται μὲν ὑγίεια, κάλλος δέ δεύτερον, τό δέ τρίτον ἰσχύς εἰς τε δρόμον καὶ εἰς τὰς ἄλλας πάσας κινήσεις τῷ σώματι, τέταρτον δέ δὴ πλοῦτος οὐ τυφλός ἀλλ' ὀξύ βλέπων, ἄνπερ ἅμ' ἔπηται φρονήσει· ὁ δὲ πρῶτον αὖ τῶν θείων ἡγεμονοῦν ἐστίν ἀγαθῶν, ἡ φρόνησις, δεύτερον δέ μετὰ νοῦ σώφρων ψυχῆς ἕξις, ἐκ δέ τούτων μετ' ἀνδρείας κραθέντων τρίτον ἂν εἴη δικαιοσύνη, τέταρτον δέ ἀνδρεία. Ταῦτα δέ πάντα ἐκείνων ἔμπροσθεν τέτακται φύσει, καὶ δὴ καὶ τῷ νομοθέτῃ τακτέον οὕτως ..."

Πλάτωνα Νόμοι (Α, 631 b-d)

A. Να μεταφραστεί το κείμενο.

Μονάδες 20

B.1.α. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για κάθε μια λέξη :

δέχεται : το γ' ενικό προστακτικής παρακειμένου

κτᾶται : το β' ενικό ευκτικής ενεστώτα και οριστικής παρατατικού

ἔπηται : το β' ενικό αορίστου στην ίδια φωνή

πορίζουσιν : το γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα στην ίδια φωνή

ἐχοῖν : το απαρέμφατο ενεστώτα

Μονάδες 5

B.1.β. ἐλάττονα : το επίρρημα στους τρεις βαθμούς

ἰσχύς : η κλητική ενικού, η δοτική και αιτιατική πληθυντικού

νοῦ : η δοτική ενικού

σώφρων : ο ίδιος τύπος σε ονομαστική ενικού και πληθυντικού στο συγκριτικό

ἔξις : δοτική πληθυντικού

Μονάδες 5

B.2.α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις :

εὐδαίμονας; ὧν, εἰς τόν δρόμον, ψυχῆς, τῷ νομοθέτῃ

Μονάδες 2,5

B.2.β. τακτέον : να αναλυθεί σε πρόταση

Μονάδες 1,5

B.2.γ. οἱ Κρητῶν νόμοι ... Ἕλλησιν : να πλαγιαστεί με όλους τους δυνατούς τρόπους από το : ἐκεῖνος εἶπεν τῷ ξένῳ

Μονάδες 3

B.2.δ. ἐάν μὲν δέχεται ... να συμπληρωθεί ο υποθετικός λόγος, να αναγνωρισθεί το είδος του και να μετατραπεί έτσι ώστε να δηλώνει το μη πραγματικό και την απλή σκέψη του λέγοντος.

Μονάδες 3